

Raadsvragen inzake Begroting 2026

Nr.	Fractie	Blz./ bijlage	Vraag	Antwoord
1	GLW	p.5	Keuze om OZB-tarief nu niet te laten stijgen als gevolg van aangenomen raadsnotie: Hoe zit het met het voornemen van het Rijk om de jaarlijkse OZB-stijging te maximeren?	Daar is op dit moment nog geen duidelijkheid over. Mogelijk dat het nieuwe Kabinet (na de verkiezingen) daarop terugkomt.
2	GLW	p.10	Wat is de reden dat het effect van de kostenverdeelstaat tarieven en leges voor 2026 t/m 2029 lager begroot wordt?	Een deel van onze personeelskosten worden vergoed door directe belastinginkomsten (honden/ afval / rioolheffing). Op basis van de geactualiseerde urenraming van 2026 brengen we beperkt minder kosten in op deze taken.
3	GLW	p.18, p.190	Er wordt een CDOKE-uitkering van in totaal € 666 mln voor gemeenten genoemd, maar we zien deze uitkering niet terug in de inkomsten over 2026. Om wat voor bedrag gaat het voor de gemeente Wijchen?	In de tabel op pagina 17 is de uitkomst van de septembercirculaire 2025 ten opzichte van de meicirculaire 2025 gepresenteerd. Daarin is aangegeven dat van de hogere algemene uitkering in 2026 het voor Wijchen berekende CDOKE-bedrag, zijnde € 1.300k, als taakmutatie is opgenomen in de begroting 2026.
4	GLW	p.18, p.190	Wordt het gehele CDOKE-bedrag besteed aan de Pilot Aanpak Energielabel C plicht kantoren of zijn er nog andere voornemens voor uitgave van deze middelen?	Het totaalbedrag van de CDOKE is € 1.300k in 2026. Hiermee financieren we het merendeel van onze activiteiten op het gebied van energietransitie. Denk hierbij aan (personele kosten voor) de ondersteuning van inwoners(initiatieven), de ontwikkeling van het warmteprogramma en warmtenet, ondersteuning van bedrijven en de uitvoering van de CO2-prestatieladder.
5	GLW	p.21	Beheer overige gebouwen en gronden: lasten vervelvoudigen tussen 2027 en 2028 (1317 → 4590). Wat is hier de oorzaak van?	De lastenstijging is in hoofdzaak toe te schrijven aan de verwachte jaarlijkse uitgaven/exploitatiekosten vanaf 2028 voor het toekomstige AZC. De lasten worden overigens volledig gedekt door inkomsten/ huuropbrengsten. Zie daarvoor ook de toename van de baten bij taakveld 0.3 "Beheer overige gebouwen en gronden".
6	GLW	p.24	Waarom zetten we in op 'buurtbewoners voor zichzelf laten opkomen' (o.a. WhatsApp-buurtpreventie, zichtbaarheid wijkagent) en hoe meten we het effect?	De initiatieven zijn gericht het stimuleren van de zelfredzaamheid van onze inwoners. Als inwoners zelf initiatieven (zoals bijv. WhatsApp-buurtpreventie) opzetten, werken deze beter voor het veiligheidsgevoel dan door de gemeente gecoördineerde Whatsapp-groepen. De gemeente Wijchen heeft een faciliterende rol naar beheerders van deze Whatsapp-groepen.

Raadsvragen inzake Begroting 2026

Nr.	Fractie	Blz./ bijlage	Vraag	Antwoord
7	GLW	p.24	Hoe nemen we eventuele negatieve effecten van de Whatsapp-buurtpreventie op de mate van ervaren (on)veiligheidsgevoelens mee in de effectmetingen?	Doordat inwoners meer regie hebben over de Whatsapp-groepen, wordt meer nadruk gelegd op de sociale cohesie. Dit is goed voor de leefbaarheid en veiligheid(sgevoelens) in de wijk / buurt. Tot op heden zijn er geen signalen ontvangen over mogelijk negatieve effecten van de Whatsapp-buurtpreventie.
8	GLW	p.27	De baten bij 'Openbare orde en veiligheid' dalen van € 152k in 2025 naar € 72k in 2026 en verder. Waardoor komt deze afname (minder leges/boetes/subsidies)?	Onder de baten Openbare Orde en Veiligheid is voor 2025 een bedrag van € 77k opgenomen als bijdrage van deelnemende gemeenten aan de gezagsdriehoek. De gemeente Wijchen neemt die kosten in eerste aanleg voor haar rekening en berekent die vervolgens door aan de deelnemende gemeenten van de gezagsdriehoek. In de raming van de lasten voor 2025 zijn dus ook de door te berekenen kosten meegenomen. Vanaf 2026 lopen deze baten en lasten niet meer via de gemeente Wijchen, maar via de WDW waar het personeel ook in dienst is.
9	GLW	p.27	De lasten voor 'Crisisbeheersing en brandweer' stijgen van € 3.414 mln (2025) naar € 3.582 mln (2026) en verder. Welke factoren (bijdrage Veiligheidsregio, materieel, indexatie) verklaren dit?	De stijging heeft in hoofdzaak betrekking op indexering (verwachte loon-en prijsontwikkeling) van de bijdrage aan de VRGZ (Veiligheids Regio Gelderland Zuid). Daarnaast hebben we vanaf 2027 rekening gehouden met het nadelige effect van € 40k vanwege de herziene verdeelsleutel.
10	GLW	p. 30	"Elk kwartier een trein richting Den Bosch blijven we op de regionale en landelijke agenda zetten". Hoe wordt dit dan op de landelijke agenda gezet? Is het college met de NS in gesprek?	Vanuit de Groene Metropool Regio is er een lobby richting NS om de kwartiersdienst te bewerkstelligen.
11	GLW	p.31	"We geven extra aandacht aan verkeersveiligheid rond scholen en sportclubs". Hoe wordt deze aandacht gegeven? Is het college bijvoorbeeld met de schooldirecteuren in gesprek en welke scholen zijn met name in het vizier?	Jaarlijks zijn er diverse gesprekken met schooldirecteuren (of medezeggenschapsraad) over de schoolomgeving. Dit is vaak op verzoek van de school. Dit is proactief wanneer er werkzaamheden in de buurt zijn. Recentelijk is bij de Viersprong de schoolzone toegevoegd op verzoek van de school.
12	GLW	p.35	Waarom liggen de lasten voor parkeren in 2026 en 2027 lager en gaan ze in 2028 weer naar het niveau van 2025?	De toename van de lasten vanaf 2028 ten opzichte van 2026 en 2027 heeft vooral betrekking op de kapitaallasten in 2028 van de nieuwe parkeergarage binnen het project Tussen Kasteel en Wijchens Meer. In de raming van 2025 zijn de eenmalige middelen opgenomen van € 250k, voor de tijdelijke parkeerplaatsen bij het kasteel in Wijchen.

Raadsvragen inzake Begroting 2026

Nr.	Fractie	Blz./ bijlage	Vraag	Antwoord
13	GLW	p.39	De gemeente wil structureel bijdragen aan een 'bruisend centrum'. Welk jaarlijks bedrag zetten we vanaf 2026 in, vanuit welke post, en hoe meten we de impact (# evenementen, bezoekers, bestedingen)?	Afgelopen 3 jaar is er een budget van €75.000 ter beschikking gesteld aan het CMW voor professionalisering, website en bijdrage aan evenementen. Dit willen we omzetten naar een structurele financiële bijdrage van €17.500 aan het CMW vanuit het budget van economische zaken. Voor de verantwoording wordt jaarlijks een begroting en verantwoording aangeleverd. Tijdens bestuurlijke overleggen wordt een toelichting gegeven over de plannen en resultaten. Indicatoren die meetbaar zijn bijv. het aantal website Wijchen= bezoekers (nu maandelijks 90.000 unieke bezoekers) en jaarlijks onderzoek door Locatus daadwerkelijke bezoekers (nu bijna 35.000 bezoekers per week aan het centrum).
14	GLW	p.40-41	Hoeveel starters/zzp'ers ondersteunt StartUp in 2026 (workshops, coaching) en hoe sluit dit aan op de regionale Human Capital Agenda/Economic Board?	Het doel is om ook in 2026 zoveel mogelijk starters/zzp'rs te bereiken en ondersteunen. De cijfers over deelname Wijchense starters aan StartUp in 2025 zijn in december 2025 bekend. De agenda van The Economic Board en de Human Capital Agenda sluiten beide inhoudelijk aan bij de doelen van StartUp, doordat ze gezamenlijk inzetten op het stimuleren van ondernemerschap, talentontwikkeling, netwerkvorming en een toekomstbestendige arbeidsmarkt in de regio Arnhem-Nijmegen.
15	GLW	p.40-41	Gaat het bij StartUp nog steeds om de aansluiting bij Startup Nijmegen of is er al sprake van een Wijchens initiatief?	We bevinden ons nu in het tweede jaar van samenwerking met StartUp Nijmegen. De cijfers over 2025 deelname Wijchense starters aan StartUp zijn in december 2025 bekend. Daarna is er een betere inschatting mogelijk over de vraag of een zelfstandig StartUp Wijchen tot de mogelijkheden behoort.

Raadsvragen inzake Begroting 2026

Nr.	Fractie	Blz./ bijlage	Vraag	Antwoord
16	GLW	p.46, 177	Wijchen heeft t.o.v. andere gem. in Gld aanmerkelijk hogere waarden op de terreinen van 'vroegtijdig schoolverlaten zonder startkwalificatie' en 'absoluut verzuim'. Werkt Wijchen al met het plan van aanpak voor ondersteuning van schoolaanwezigheid op schoolniveau, gebaseerd op een methodische aanpak? Zo ja, wat wordt van deze aanpak verwacht en zo nee, wanneer wordt ermee gestart?	De waarde voor voortijdig schoolverlaten zonder startkwalificatie ligt in het meest recente meetjaar (schooljaar 2023-2024) gelijk aan het gemiddelde van Gelderland. Er is een regionale aanpak voortijdig schoolverlaten. Regionale samenwerking op dit dossier is wettelijk voorgeschreven. Externe factoren, waarop overheid en onderwijs niet kunnen sturen, hebben de grootste invloed op voortijdig schoolverlaten, zoals ziekte of persoonlijke omstandigheden, gunstige economische situatie en druk van familie, vrienden of werkgevers om te gaan werken. Het regionaal programma richt zich op goede loopbaanoriëntatie, soepele doorstroom van vo naar het mbo, extra ondersteuning voor jongeren die dreigen uit te vallen, en begeleiding bij terugkeer naar school of als dat niet passend is in het leven van de jongere naar werk of een combinatie van school en werk. Absoluut verzuim betreft leerplichtigen en kwalificatieplichten die niet staan ingeschreven op een school of instelling, terwijl zij dat wel zouden moeten zijn. Zodra de leerplichtambtenaar een melding krijgt van absoluut verzuim wordt via Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) opgetreden. De waarde absoluut verzuim is in het meetjaar hoger dan het gemiddelde van Gelderland. Dit is trendmatig een uitzondering. In het schooljaar 2023-2024 speelde bijvoorbeeld een tekort aan onderwijsplekken voor nieuwkomersleerlingen in het voortgezet onderwijs mee waardoor bijvoorbeeld Oekraïense ontheemden en kinderen van statushouders zich niet konden inschrijven bij een onderwijsinstelling. Alle leer- en kwalificatieplichtigen vonden hun weg naar het onderwijs of zorg gedurende het schooljaar.

Raadsvragen inzake Begroting 2026

Nr.	Fractie	Blz./bijlage	Vraag	Antwoord
17	GLW	p.47	Hoe worden de samenhangende, toegankelijke ondersteuningstrajecten, die erop gericht zijn om te voorkomen dat het voor jongeren tot 27 jaar onduidelijk is waar zij terecht kunnen voor hulp en ondersteuning op verschillende leefdomeinen, in Wijchen georganiseerd?	Deze jongvolwassenen kunnen al terecht voor hulp en ondersteuning op de bestaande plekken, zoals bij het Sociaal Team of bij Werk & Inkomen. De wet <i>Van school naar duurzaam werk</i> wordt op 1 januari van kracht. Dan krijgt het regionaal doorstroompunt ook voor jongvolwassenen tussen 23 en 27 zonder startkwalificatie en werk een begeleidingstaak. Doel is terugkeer naar onderwijs, begeleiding naar werk of een combinatie daarvan. Het is een zeer specifieke doelgroep. We gaan in de eerste helft van 2026 regionaal onderzoeken wat deze doelgroep nodig heeft, of en waar ze al in beeld zijn en hoe we hen het beste kunnen verbinden aan de lokale infrastructuur als dat nodig is.
18	GLW	p.48	Wordt bij de bouw van nieuwe scholen voor primair onderwijs en bij de huidige scholen rekening gehouden met bouwkundige en ruimtelijke aanpassingen voor een inclusieve leeromgeving?	Uitgangspunt is dat onderwijshuisvesting geschikt is als toegankelijke en inclusieve leeromgeving. Per situatie zal een afweging worden gemaakt met betrekking tot het maatschappelijk belang, de continuïteit van het onderwijs en de wijze van financiering. Dat doen we niet alleen, maar altijd in overleg met onze samenwerkingspartners.
19	GLW	p.52	In het voorjaar 2025 is Wijchen toegetreden tot het Schone Lucht Akkoord SLA. Voor projecten binnen het SLA bestaan kosten bijdragende subsidies (SPUK SLA). In de begroting zijn geen SLA-projecten opgenomen en SPUK SLA gerelateerde middelen gereserveerd. Betekent dit dat voor 2026 e.v. geen SLA-projecten staan gepland? En waarom niet?	Via het ondertekenen van het Schone Lucht Akkoord (SLA) wordt de intentie verklaard aan de slag te gaan met de luchtkwaliteit in Wijchen. Na de ondertekening is het eerste jaar uitgetrokken om het uitvoeringsprogramma op te stellen. In het uitvoeringsprogramma komt te staan welke acties worden uitgevoerd. Op dit moment zijn er in 2026 dus nog geen SLA-projecten gepland.
20	GLW	p.52	Wanneer is de druk op natuur- en recreatiegebieden te groot (criteria)? Wat wordt daarbij concreet bedoeld met 'oog hebben voor de combinatie van en balans tussen natuur, verkeersveiligheid, spreiding en verdeling over onze gemeente'?	Wat een natuur- en/of recreatiegebied kan hebben is afhankelijk van onder andere de inrichting, grootte, welke natuurwaarden er zijn, aan welke vormen van recreatie er wordt gedaan en nog veel meer. Daarom zal in voorkomende situaties per geval een analyse moeten worden gemaakt, welke criteria moeten worden gehanteerd om te bepalen wat mogelijk is en welke grenzen er moeten worden gesteld aan de mate en vormen van recreatief gebruik. Daar hoort ook het aspect verkeersveiligheid bij. Het is dus maatwerk per locatie/gebied en niet in een paar zinnen te vatten.

Raadsvragen inzake Begroting 2026

Nr.	Fractie	Blz./ bijlage	Vraag	Antwoord
21	GLW	p.55	In het coalitieakkoord 22-26 is de 2 voor 1 bomen regeling opgenomen. Er is achterstand in de uitwerking. Wordt in 2026 e.v. de achterstand in de uitvoering van deze regeling ingehaald?	We proberen nu al zoveel mogelijk te voldoen aan de regel 2 voor 1. Het planten van 1 vervangende boom lukt over het algemeen wel. Maar de 2e vervangende boom is lastiger vanwege gebrek aan voldoende groeiruimte. We zijn op zoek naar een locatie waar we de compensatie kunnen voltooien. De bedoeling is dat we daar we in 2026 concrete stappen voor kunnen zetten.
22	GLW	p.55, 61,129	Onder welke rubriek zijn de kosten voor het (integraal) boombeheerplan in de begroting (op p. 61 of elders) opgenomen?	Na gereedkoming Programma Leefomgeving, zoals bedoeld in de omgevingsvisie, zal een boombeheerplan kunnen worden opgesteld. We zorgen nu al wel voor een nulmeting voor het bomenbestand in de gemeente. Deze wordt in Q4 2025 opgestart en is naar verwachting gereed medio 2026.
23	GLW	p.57	Is het bedrag voor versterking van de structuur van de culturele keten uitsluitend bedoeld voor ambtelijke ondersteuning?	Nee. De provincie stelt € 600.000 beschikbaar voor de cultuurregio 025 van de GMR. Dit bedrag wordt grotendeels besteed aan de 3 genoemde concrete acties. Een deel (€ 47k) is nodig voor coördinatie vanuit GMR en projectadministratie door penvoerder gemeente Arnhem. Wij stellen ambtelijke uren (enkele uren per maand) beschikbaar in de werkgroep Cultuur van de GMR om mee te denken, te begeleiden bij de uitwerking zodat de projecten goed landen in de regio.
24	GLW	p.58	We praten al jaren over de groenblauwe raamwerken en de groene mantel. Wanneer zijn er concrete plannen, besluiten en beschikbare middelen? Gaat Wijchen meebetalen?	De uitvoeringsagenda voor het Groenblauw raamwerk (waaronder voor Wijchen de Groene Mantel) wordt in november 2025 voorgelegd aan het college ter vaststelling. We informeren de raad via een informatienota. Daarbij is er een intentieovereenkomst opgesteld voor de Groene Mantel en Blauwe Motor (Groene Mantel is met name relevant voor Wijchen). Ook deze nota wordt in november voorgelegd aan het college en u ontvangt hierover een informatienota. In deze overeenkomst staan alle door alle betrokken partijen al ingeleide bedragen genoemd. Voor Wijchen is dit € 20.959. Voorbeelden van concrete maatregelen zijn o.a.: Kennisbijeenkomst soortenrijke dijken, stakeholdersoverleg over het vennengebied, Europese landbouwsubsidie aanvraag, onderzoek naar mogelijkheden introductie Markemodel (regionale, doelgerichte aanpak in de landbouw door samenwerking agrariërs en overheden).

Raadsvragen inzake Begroting 2026

Nr.	Fractie	Blz./ bijlage	Vraag	Antwoord
25	GLW	p.58	Uitloopgebieden en recreatie en natuur; "In onze plannen voor het toerisme leggen we de nadruk op ons landschap, cultuur en geschiedenis". Wat betekenen de plannen voor het toerisme voor de natuur?	We hebben in de toeristische visie 3 focusgebieden: centrum Wijchen, Berendonck en het (natuurlijk en cultuurhistorisch) buitengebied. Dit zijn 3 onderscheidende kernkwaliteiten voor het toeristisch-recreatief product. Het buitengebied wordt gekenmerkt door het rivierenlandschap en het erfgoed waarop dit landschap een belangrijke invloed heeft gehad. Met betrekking tot het buitengebied is het uitgangspunt voor het toeristisch beleid het versterken van het toeristisch-recreatief product door de beleefbaarheid van de landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten te versterken met behoud van de ruimtelijke kernkwaliteiten. In de focusgebieden centrum en Berendonck zetten we juist in op de meer ondernemende recreant die komt voor de sportieve en actieve beleving en de onderscheidende evenementen. Spreiding van recreatieve druk is belangrijk. De grootste recreatieve druk (op de kwetsbare natuur) komt van onze eigen inwoners en vanuit de omgeving. Iedereen heeft behoefte aan recreatief uitloopgebied in zijn directe omgeving. Toenemende verstedelijking legt meer druk op bestaand uitloopgebied. Het creëren van meer en alternatieve recreatieve uitloopgebieden is daarom gewenst om de druk op bestaand kwetsbaar natuurgebied te kunnen verlichten.
26	GLW	p.52, 61	"We willen niet alleen de bijzondere groen- en natuurgebieden zo houden, maar ook sterker maken". Wat zijn de plannen voor die natuurgebieden en waar is het begroot?	We versterken de natuurwaarden in onze parken onder andere door meer natuurlijk beheer toe te passen. Hiervoor is budget beschikbaar gesteld via het beleids- en uitvoeringsplan Natuur & Biodiversiteit.

Raadsvragen inzake Begroting 2026

Nr.	Fractie	Blz./bijlage	Vraag	Antwoord
27	GLW	p.65	De gemeente streeft naar het halen van de wettelijke termijnen bij vragen van inwoners aan het Sociaal Team. Hoe is de huidige stand van zaken t.a.v. die wettelijke termijnen? Is er vooruitgang t.o.v. vorig jaar?	Bij de Wmo is het Sociaal Team in 2025 ongeveer binnen de wettelijke termijnen gebleven. Bij jeugd is het begin 2025 gelukt om de vragen binnen de wettelijke termijn op te pakken. Door langdurige ziekte van meerdere consultants is de wachtlijst helaas opgelopen in april. Inmiddels is een dalende trend zichtbaar door inzet van inhuur. De urgente vragen worden altijd binnen 5 werkdagen opgepakt. In de tweede informatienota sociaal domein wordt u verder geïnformeerd over de wachttijden van het Sociaal team.
28	GLW	p.68	Bij het onderdeel inburgering ontbreken de mensen die leerroute Z volgen, omdat zij niet kunnen voldoen aan hun inburgeringsplicht op niveau B1 of A2. Zet u bij hen ook in op betaald werk om inburgering te bevorderen en zo ja, hoe en door wie? Zo nee, zet u dan bijvoorbeeld in op vrijwilligerswerk?	Inburgeraars in de Z-route zijn verplicht 800u participatie te doorlopen, naast de verplichting van 800u taal. In de participatie-uren worden de inburgeraars zoveel mogelijk klaargestoomd voor werk. Vluchtelingenwerk voert deze uren voor ons uit. Ook zijn deze inburgeraars, net als de inburgeraars uit de B1 route, verplicht om de MAP (module arbeidsmarkt en participatie) te doorlopen. Beide verplichte elementen leiden in de meeste gevallen tot een aanmelding bij het WerkBedrijf voor toeleiding naar werk. Het inburgeren in de Z-route zegt niets over de kansen op de arbeidsmarkt. Wegens een 'gebrek' aan het beheersen van de Nederlandse taal, dient er echter ander werk gezocht te worden.
29	GLW	p.68	"We continueren de inzet van de financiële hulpkaart en de Geldzorgenlijn". Wat zijn de ontwikkelingen op het gebied van de inwonerspaspas?	Bij de behandeling van de Perspectiefnota op 3 juli is de toezegging gedaan dat de Inwonerspaspas in het door de raad gevraagde integrale plan van aanpak n.a.v. het Rekenkamerrapport wordt meegenomen. Dit plan wordt in Q4 2025 aan de raad voorgelegd.
30	GLW	p.69	Hoe bent u van plan de groep werkende armen beter te bereiken?	Het antwoord op deze vraag is onderdeel van de brede vraag naar het niet-gebruik van voorzieningen zoals in de aanbeveling uit het Rekenkamerrapport opgenomen. Toegezegd is de reactie op deze aanbeveling in het integrale plan op te nemen. Dit wordt in Q4 2025 aan de raad voorgelegd.

Raadsvragen inzake Begroting 2026

Nr.	Fractie	Blz./ bijlage	Vraag	Antwoord
31	GLW	p.72	"Voor de lokale implementatie (van de hervormingsagenda Jeugd) wordt bij de begroting 2026 een bestedingsplan voorgelegd". Waar kunnen we dat bestedingsplan vinden?	Het bestedingsplan is besloten tijdens het college van 9 september 2025. En is aan de raad voorgelegd middels een informatienota op 25 september 2025.
32	GLW	p.74	Het beleid langer thuis wonen wordt genoemd t.a.v. de toenemende vraag naar hulpmiddelen. Op welke manieren faciliteert de gemeente langer thuis wonen?	Faciliteren van langer zelfstandig thuis wonen is een belangrijke opgave voor de gemeente. We faciliteren op verschillende terreinen: stimuleren van woningaanpassingen, bevorderen van levensloopbestendig bouwen, we werken samen met woningstichtingen om de woningvoorraad toekomstbestendig te maken. We bieden ook Wmo ondersteuning (huishoudelijke hulp, begeleiding en dagbesteding). Preventieve welzijnsbezoeken door MeerVoormekaar zijn bedoeld om vroegtijdig te signaleren. Tot slot ondersteunen we mantelzorgers om overbelasting te voorkomen en faciliteren we laagdrempelige ontmoetingsplekken tegen eenzaamheid.
33	GLW	p.76	"Statushouders zijn in de regel afhankelijk van een bijstandsuitkering". Bij inburgering is de gemeente van plan in te zetten op betaald werk (p. 68). Welke acties onderneemt de gemeente op dit gebied in relatie tot de huidige statushouders?	Eind 2024 was 70% van de 37 bij WerkBedrijf aangemelde Wijchense statushouders geplaatst op werk. Voor onze totale arbeidsmarktregio lag dit percentage op 40%. Wij bezien nu met WerkBedrijf de mogelijkheden om het proces van re-integratie en inburgering beter te vervlechten en te versnellen. Daarnaast start gemeente Wijchen, in samenwerking met Werkbedrijf, in Q4 een onderzoek naar de motivatie van statushouders. Doel van dit onderzoek is het ontdekken van de intrinsieke motivatie van deze doelgroep zodat we hier onze gezamenlijke dienstverlening op aan kunnen passen.
34	GLW	p.77	"We zijn bezig met het voorbereiden van de BOPA procedure" t.a.v. het AZC. Gaat het hier om de reguliere of de uitgebreide BOPA procedure?	Op dit moment gaan we uit van een reguliere BOPA procedure.

Raadsvragen inzake Begroting 2026

Nr.	Fractie	Blz./ bijlage	Vraag	Antwoord
35	GLW	p.84	Er wordt niet ingegaan op het onderwerp Volksgezondheid? Waarom niet. Is daar niets inhoudelijks over te melden?	We hebben de speerpunten vanuit het collegeakkoord opgedeeld in de programma's. Soms zit daar wat overlap in tussen de programma's. Zo is in programma 6 Sociaal domein het speerpunt "gezonde en vitale samenleving", "vitaal ouder worden" en "preventie en goede zorg" opgenomen, die ook raakvlakken hebben met volksgezondheid. In programma 7 volksgezondheid en milieu hebben we dit niet herhaald en verder inderdaad geen specifieke speerpunten benoemd. Onder de paragraaf verbonden partijen is de GGD inhoudelijk opgenomen t.a.v. volksgezondheid.
36	GLW	p.85	Wat heeft de campagne Een groener Wijchen opgeleverd? (Een verwijzing naar een nota of rapport is ook prima).	De raad wordt nog geïnformeerd over de resultaten van deze campagne.
37	GLW	p.85	Welke doelmatige resultaten heeft Regionale Adaptatie Strategie opgeleverd? (Een verwijzing naar een nota of rapport is ook prima).	Maart 2025 heeft de gemeente Wijchen de samenwerkingsovereenkomst SKAN 2025-2035 ondertekend (Samenwerking Klimaatadaptatie en Afvalwaterketen regio Nijmegen) en ingestemd met het Regionaal uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie 2024-2030. Hiermee is afgesproken dat we op bepaalde onderdelen in de regio samenwerken. De meerwaarde voor de gemeente Wijchen is tot nu toe vooral gelegen in kennisdeling (in bijzonder over de borging van klimaatadaptatie binnen de gemeentelijke organisatie), deelname aan de regionale website Verander jij mee (hiernaar verwijzen we op de gemeentelijke website en binnen de campagne Een groener Wijchen) en afstemming met het gebiedsproces Groenblauwe raamwerk (Groene metropoolregio).

Raadsvragen inzake Begroting 2026

Nr.	Fractie	Blz./ bijlage	Vraag	Antwoord
38	GLW	p.86	Wat heeft het aanpakken van VvE's, woningeigenaren met energiearmoede en monumenten opgeleverd? Wordt dit vervolgd en wat is het doel? (Een verwijzing naar een nota of rapport is ook prima).	Voor de VVE's hebben we in februari een bijeenkomst gehouden waar zo'n 60 eigenaren van appartementen aanwezig waren. Verschillende VvE's hebben daarna gebruik gemaakt van het aanbod van procesbegeleiding en advies over het verduurzamen van het Meerjarenonderhoudsplan. We zijn bezig met het uitbreiden van de aanpak van VvE's, onder andere met een subsidieregeling. Het doel is om VvE's te ondersteunen bij het verduurzamen van hun complex. Voor de resultaten van de aanpak van energiearmoede verwijzen we naar de informatienota (Z/24/259576) over de stand van zaken van de energiearmoede aanpak. In de tussentijd is er gewerkt aan het ontwikkelen van een nieuwe aanpak en het vinden van een nieuwe uitvoeringsorganisatie. Hierover volgt binnenkort meer informatie. De aanpak voor monumenten is nog niet gestart. We streven ernaar om binnenkort ook een subsidie voor het verduurzamen van monumenten beschikbaar te stellen.

Raadsvragen inzake Begroting 2026

Nr.	Fractie	Blz./ bijlage	Vraag	Antwoord
39	GLW	p.87	Hoe werkt de gemeente aan energiebesparing bij bedrijven en in maatschappelijk vastgoed? En aan een gebalanceerd energiesysteem?	We stimuleren energiebesparing bij bedrijven door ondernemers te informeren over de mogelijkheden om te verduurzamen, hun verplichtingen daarbij en de mogelijkheden voor energieadviezen. We ondersteunen op het gebied van financiering met de Stimuleringslening Verduurzaming Zakelijk. Ook zijn onze accountmanagers in gesprek met bedrijven over energievraagstukken en ondersteunen we gezamenlijke initiatieven om netcongestie samen het hoofd te bieden, zoals op bedrijventerreinen Bijsterhuizen en Wijchen-Oost. De gemeente is actief bezig om het eigen gemeentelijk vastgoed te verduurzamen op natuurlijke momenten. Voor verdere verduurzaming van gemeentelijk vastgoed stellen we in 2025 een routekaart met uitvoeringsplan op. In 2026 kunnen we starten met de uitvoering hiervan. Er is op dit moment nog geen aanpak voor verduurzaming van maatschappelijk vastgoed dat niet in eigendom is van de gemeente. Samen met onze buurgemeenten in de Groene Metropoolregio en netbeheerder Liander stemmen we via integraal programmeren toekomstige ontwikkelingen beter af op de vraag en het aanbod van energie en de bestaande infrastructuur. Daarnaast verkennen we de mogelijkheden die de nieuwe Energiewet ons biedt om energiedelen en energiegemeenschappen mogelijk te maken. Ook volgen we nauwlettend de ontwikkelingen rond alternatieve duurzame energiebronnen, zoals waterstof en biogas.

Raadsvragen inzake Begroting 2026

Nr.	Fractie	Blz./ bijlage	Vraag	Antwoord
40	GLW	p.87	Wat houdt de proactieve methode voor een toekomstvast stroomnet in Wijchen in? En een proactieve en gebiedsgerichte benadering en ontzorging om energie te besparen.	Liander plaatst transformatorhuisjes pas wanneer spanningsproblemen ontstaan, maar deze reactieve aanpak is niet meer toereikend door de toenemende elektrificatie. Daarom is de buurtaanpak ontwikkeld: het stroomnet wordt planmatig per buurt verzaamd, zodat wijken in één keer klaar zijn voor de toekomst. Wij werken samen met Liander en behartigen daarbij de belangen van onze inwoners. Deze nieuwe werkwijze is als pilot voor het eerst toegepast in Batenburg, het plan voor deze buurt wordt op dit moment afgerond. Een gebiedsgerichte aanpak betekent voor ontzorging dat we inwoners wijk voor wijk benaderen met ons aanbod voor advies en de mogelijke subsidies. In 2026 zullen we deze aanpak verder doorontwikkelen, in samenhang met het warmteprogramma.
41	GLW	p.87	Op welke wijze worden bedrijven aangesproken op besparing van energie en de opwek van duurzame energie? En welke afspraken voor handhaving door de ODRN zijn gemaakt?	Bedrijven worden via 1-op-1-contacten, nieuwsbrieven, brieven, website en bijeenkomsten geïnformeerd over de mogelijkheden om te verduurzamen. De gemeente Wijchen heeft de ODRN (Omgevingsdienst Regio Nijmegen) gevraagd om in de werkplannen 2026 budget en capaciteit te reserveren voor extra controles op energiebesparingsplicht (EML controles). Dit conform de wens van gemeente om te onderzoeken hoe het toezicht en de handhaving op de energiebesparingsplicht kunnen worden versterkt. Dit vormt de basis voor de werkplannen 2026. Het college zal de raad in 2026 informeren over het aantal gecontroleerde bedrijven, de uitkomsten van de controles en (voor zover mogelijk) indicaties van de bereikte energiebesparing en CO2-reductie.
42	GLW	p.88	Hoeveel hectare verhard oppervlak is al afgekoppeld van het riool?	Vanaf 1999 is er in Wijchen in totaal 30,15 ha verhard oppervlak afgekoppeld en in totaal 25,26 ha nieuw verhard oppervlak niet-aangekoppeld (stand juni 2025).

Raadsvragen inzake Begroting 2026

Nr.	Fractie	Blz./ bijlage	Vraag	Antwoord
43	GLW	p.93	"We verkennen het verruimen van mogelijkheden voor woningsplitsing en woningdelen." Hoe krijgt deze verkenning vorm en wanneer verwacht het college hier beleid op te kunnen maken?	Gemeente Wijchen heeft recent meegedaan aan een provinciaal onderzoek onder Gelderse gemeenten naar procedures, belemmeringen en kansen rond woningsplitsen en woningdelen. Met de inzichten en aanbevelingen uit dat onderzoek gaan we lokaal verder en we verwachten tweede helft 2026 de raad verder te kunnen informeren.
44	GLW	p.95	Er valt ook te denken aan mogelijke verruiming van de regels voor agrariërs. Wat bedoelt het college hiermee, in hoeverre zouden regels verruimd kunnen worden?	Dit betreft met name regels uit het omgevingsplan. Bijvoorbeeld het bouwvlak dat over het algemeen te klein is voor verduurzaming of verbetering dierenwelzijn. In de huidige situatie is het bestaande bouwvlak te klein voor dit soort aanpassingen. Een ander voorbeeld is complexiteit van vergunningen en ontbreken van maatwerk en flexibiliteit in regels. Bijvoorbeeld een aanlegvergunning voor plas-dras om leefgebied voor weidevogels te creëren of de aanleg van drainage voor waterberging. Een ander voorbeeld is regelgeving m.b.t. gewasbeschermingsmiddelen. Complexiteit van de regelgeving staat verduurzaming in de weg. Dit betreft overigens ook provinciale regelgeving. Wat wel zou kunnen helpen is een aanpak gericht op reductie van de hoeveelheid van het middel bijvoorbeeld door inzet van aangepaste machines. Er loopt elders onderzoek of je dit kunt verankeren in vergunningen.
45	GLW	p.141	Hoe is de verhouding tussen de uitgaven aan de ambtenarensalarissen van de gemeente Wijchen zelf en de uitgaven voor inhuur van externe partijen (onderzoek, advies, begeleiding)?	De gemeente Wijchen heeft buiten de griffiemedewerkers en de gemeentesecretaris geen personeel in dienst. Het personeel is in dienst bij de WDW. Kijkend naar de verhouding inhuur versus personeel in loondienst (jaarrekening WDW), was dit op basis van de kosten 82% personeel in loondienst en 18% inhuur.
46	GLW	p.167	Wanneer wordt de ontwikkeling van het MFA in Hernen gestart?	Er wordt gekeken naar een meer brede ontwikkeling van Hernen, waarin ook woningbouw wordt onderzocht. Verschillende mogelijkheden dienen zich aan waarover het college zich nu buigt, om meer doelen tegelijk te halen. Hiervoor wordt een te doorlopen proces met planning en benodigde middelen opgesteld.

Raadsvragen inzake Begroting 2026

Nr.	Fractie	Blz./ bijlage	Vraag	Antwoord
47	GLW	p.183	De raad heeft bij de perspectiefnota een motie aangenomen om de schoolpleinen te vergroenen, bijv. door gebruik te maken van het Legaat van Cooth. Dat lijkt nog niet in gang gezet te zijn, wat is de stand van zaken?	Er is met het schoolbestuur (Kans en Kleur) over gesproken. We zijn ambtelijk aan het onderzoeken welke bestaande budgetten we hiervoor in kunnen zetten en op basis waarvan we deze financiële middelen beschikbaar kunnen stellen. Zodra we hier helderheid over hebben zullen we de raad hierover informeren.
48	GLW	p.189	Kunstgrasveld AWC. Graag een begrijpelijke uitleg over de wijze van financiering.	Het kunstgrasveld kost in aanleg € 900k. De aanleg financieren we uit de reserve RSA, voor het deel dat gespaard is om het betreffende veld te renoveren, en aanvullend uit de algemene reserve. De structurele meerkosten bestaan uit een hogere dotatie aan de reserve RSA (sparen om het veld in de toekomst te renoveren) en lagere jaarlijkse onderhoudskosten, per saldo € 15k.
49	GLW	p.190	Het VSO Pro College kende dit jaar een grote leerlingenaanwas waardoor noodlokalen moesten worden geplaatst. De wet Passend onderwijs heeft tot doel om leerlingen zoveel mogelijk voor het goedkopere, reguliere onderwijs te behouden. Hoe is deze aanwas te verklaren?	De aanwas van het aantal leerlingen bij het Pro College was niet voorzien. Tegen alle verwachtingen in is de school vanaf dit schooljaar sterk gegroeid. We gaan met stichting praktijkonderwijs in gesprek over de toename van het aantal leerlingen dat geplaatst wordt op het Pro college in Wijchen.